

This text is not in its final form yet and might undergo some revision. It has been checked thoroughly, but we do appreciate feedback. This text can be used at church, at home, at schools or in non-commercial publications. The translation was done especially for people who speak the Transylvanian Central

dialect of Romani.

Please let us know if you are interested in having a printed book (roma_info@wycliffe.org). This work is released under the **Creative Commons, attribution, non-commercial no-derivatives 3.0 license**. You may copy and redistribute this work unmodified, in any medium or format, with appropriate attribution, under the same licence.

You may copy the text in its entirety or portions of it, providing the portions selected are not taken out of context.

You may not use this work for commercial purposes.

If you modify the text, you may not distribute it in any form or context.

Această lucrare nu este încă în forma ei finală, și este posibil ca să fie revizuită sau corectată în viitor. A fost verificată cu atenție, dar am fi recunoscători dacă ne-ați aduce la cunoștință orice greșeală. Textul poate fi folosit în biserică, acasă, în școli sau în publicații necomerciale. Această traducere a fost pregătită pentru vorbitorii de limba romani (carpatică din România).

Vă rugăm să ne contactați la roma_info@wycliffe.org dacă v-ar fi de folos o carte tipărită. Această lucrare vă este pusă la dispoziție sub **Licența Creative Commons Atribuire-Necomercial-FărăModificări 3.0**. Puteți să copiați și redistribuiți această lucrare doar nemodificat, în orice mediu sau format, cu atribuire potrivită, sub aceeași licență. Puteți copia textul în întregime sau în parte, dacă porțiunile selectate nu schimbă sensul originalului.

Nu puteți folosi această operă în scopuri comerciale.

Dacă reajustați, transformați sau construiți pe baza lucrării, nu veți putea distribui lucrarea modificată, în nici un mod sau context.

Janoś 18–20

O Judaś anel manuśen kaj te xuden le Jezuśes

18 Pala sosθe phendă kala o Jezuśis, ari giă andra foros pesqre tonitvanjonența, pordal giă pe le Këdronosqri jen, kaj has jekh bar, an savi andre giă vo thë o tonitvanja. ² O Judaś, savo phukadă les, zangă pa kodo than, ke o Jezuśis but vare kode xënjëðlas ekhetane pesqre tonitvanjonența. ³ Okor o Judaś xună jekhe ćopotos sugladjonen thë őronen, saven trane o bare rëśëja thë o forizëuśa. Thë othe gile lampența, mećësonența, ćuranța thë botența. ⁴ O Jezuśis, savo zangă pa mindënos ke so avela lëćë, ari aviă thë phendă lenqe:

— Kas rosaren?

⁵ Von phende:

— Le Jezuśes katho Nazaret.

Vo phendă lenqe:

— Me hom.

O Judaś, savo phukadă les, te vo lença haslo. ⁶ Kana phendă lenqe o Jezuśis ke: „Me hom”, von pale

cerne pen thë tele pele pe phu. ⁷ Kidë ke inke jekhar phućja len:

— Kas rosaren?

Von phende:

— Le Jezuśes katho Nazaret.

⁸ O Jezuśis odë phendă:

— Phendöm tumenqe ke me hom. Kidë ke dakë man rosaren man, miken kaj kala manuśa te zan penqe!

⁹ Këdë vaś kodë phendă, kaj te tējëśëdinen o dumes save phendă: „Na xajsardöm inće jekhes maśka kola saven dinăn man.”^a ¹⁰ Okor o Śimon Peter, saven has jekh kordos, ari lină les, limadă le bare rëśëjesqre sogas thë tele ćhindă lesqro ćaćo kan. Lesqro nav Malkuś has. ¹¹ Kidë ke o Jezuśis phendă le Petërosqe:

— Ćhu pale tro kordos an tokos! Te na pijav kado poharos,^{*} so dină man morro Dad?

* **11:** Këdë odë jëlëntinel: „te na zav pordal pa këdë dukh”.

^aJanoś 6:37-39, 17:2, Żoltarok 41:11

Le Jezusés lizan les ko Anas

¹² Okor o sugladja penqre kopitanoça thë o ōri sa-ven le židovonenqre vëzëtōvi trane, xune le Jezusés thë phangle lesqre vasta. ¹³ Liginde les maj sigo ko Anas, vaš odë ke vo le Kojofašesqro srasto haslo, sa-vo haslo o baro rëšëj an kodo borš. ¹⁴ O Kajafaš has kodo savo phendäs le židovonenqre vëzëtōvonenqre, ke maj mišto avelas te merel jekh kokorro manuš vaš o nepos.

O Peter phenel ke na prinzanel le Jezusés

¹⁵ O Šimon Peter giä palo Jezusís thë te jekh aver tonitvanjis. O baro rëšëj prinzandä koles, kidë ke giä le Jezuseçe pe le bare rëšëjesqri udvora, ¹⁶ dë o Peter achiäs ari anglo udar. Okover tonitvanjis, saves o baro rëšëj prinzandäs les, ari giä, dumazindä la kopu-šisaça thë andre ligindä les. ¹⁷ Thë kädë sogalovisa, i kopušisa, phendä le Petërosqre:

— Na han te tu kale manušesqro tonitvanš?

Vo phendä:

— Na hom.

¹⁸ Šil has thë o soges thë o ōri kerde jekh jag andra angara. Thë körbë ačhile kaj te tatōn. Achiä te o Peter lença kaj te tatōl.

O baro rëšëj čhul kerdešë le Jezusésqre

¹⁹ Okor o baro rëšëj phučäs le Jezusés pa lesqre tonitvanja, thë pa lesqro sikajibo. ²⁰ O Jezusís phendä: — Dumazindōm kaj te hajarel i lümë. Me sikadōm sëkovari an khangirja thë ka Bari Khangiri, kaj o saste židova xënjëōn, thë na phendōm khajc garudes. ²¹ Sosqre phučes man? Pušta kolen save halgatinde man, so phendōm lenqe! Dikh, kola zanen so phendōm.

²² Pala so phendäs kala, jekh maško ōri save kode ačhile, dinä jekh palma le Jezusés thë phendä:

— Kidë phenes le bare rëšëjesqre?

²³ O Jezusís phendäs lesqre:

— Dakë zungajibo phendōm, phen so hin o zungajibo! Dë dakë phendōm o čačibo, sosqre limadän man?

²⁴ Thë okor o Anas tranä les le vastença phangle ko Kajafaš, ko baro rëšëj.

O Peter phenel inke jekhar, ke na prinzanel le Jezusés

²⁵ O Šimon Peter ačhelas paša jag thë tatōlas. Thë okor phende lesqre:

— Tu na han jekh maška lesqre tonitvanja?

Vo tele tagadindä thë phendä:

— Na hom.

²⁶ Phendä jekh maška le bare rëšëjesqre sogi, sa-vo njamos has kolesqre, savesqre o Peter tele čhindäs lesqro kan:

— Na dikhōm tut me lëçë an jekhaθe an bar?

²⁷ O Peter phendäs paneš ke na prinzanel les, thë okor xunä pes te bašol o kokošis.^b

O Jezusís anglo Pilatuš

²⁸ Jokor tosarra le židovonenqre vëzëtōvi liginde le Jezusés katho Kajafaš an le romoionenqre vëzëtōvosqro kher. Dë von na gile andre, kaj te na fërtōzinen pen thë te šëj xan la patradāqri vočora. ²⁹ Kidë ke o Pilatuš ari giä lenθe thë phendä lenqe:

— So phenen, čë zungajibo kädäs kado manuš?

³⁰ Von phende lesqre:

— Dakë na kerdāhas zungale butä kado, na dinā-mas les an tre vasta.*

³¹ Thë o Pilatuš phendä lenqe:

— Lizan les tumen thë itilinen les pala tumari törvinë!

Phende lesqre o židova:

— Amenqe nanji slobodon te mudaras khazines.

³² Kala törtenëtinde, kaj te tëjëšëdinen andre le Jezusésqre dumes, kana phendäs kaj čë merimaha merela.^{c†} ³³ Pane andre giä o Pilatuš an pesqro kher thë akhardä le Jezusés thë phendä:

— Tu han le židovonenqro krajis?

³⁴ O Jezusís phendä:

— Tuθar phenes kädë, vodj avera phende tuqe kala pa manθe?

³⁵ Phendä o Pilatuš:

— Vare me židovos hom? Tro nepos thë o bare rëšëja dine tut pe morre vasta. So kerdän?

³⁶ Phendä o Jezusís:

— Morro kirajšagos na andra kädë lümë hino. Dakë andra kädë lümë avelas morro kirajšagos, morre manuša mardahas pen, kaj te na avav dino pe le ži-

***30:** O rëšëja na kamle te phenen ke le Deles šertindä o Jezusís, ke vaš kädë o Pilatuš na itilindähas les, kaj te merel. †**32:** O Jezusís phendäs angla ode ke avela opre vazdino, savo odë jëlëntinel, ke pe jekh kërëstos ari avela fësitimen. Numa o romoi fësitinde le manušen po kërëstos.

^bJanoš 13:38 ^cJanoš 3:14, 12:32-33

dovonenqre vasta. Dë na, morro kirajśagos na katar hino.

³⁷ Thë phendă lesqe o Pilatuś:

— Kidë ke tu ćok krajis han!

Phendă o Jezusis:

— Ćacıbo hin tut, ke me krajis hom. Me vaś kodë kerdïom, thë vaś kodë aviom pe lümë, kaj te phenav o ćacıbo. Kola save andra ćacıbo hine, halgatinen katar morre dumes.

³⁸ O Pilatuś phendă:

— So hin o ćacıbo?

Thë pala sosŕe phendă kędë, pane ari giă ko židova thë phendă lenqe:

— Me na arakhav khajć zungajibo an lesŕe. ³⁹ Dë sokaśis hin tumenŕe, kaj te mikav slobodon tumenqe jekhe manuśes pe patradı: kidë ke kamen te mikav slobodon tumenqe »le židovonenqre krajis«?

⁴⁰ Thë okor pale dine ćingar o saste:

— Na kales, honëm le Borobaśes!

Kado Borobaś maśka kola haslo, save marde pen le rromoionenća.

19 Okor o Pilatuś xună le Jezusës thë ćhudă les te korbaćolinen les. ² Thë o sugladja khude lesqe korona andra kangre, pe lesqro ŕero ćhude la thë dine pe lesŕe köntöśis, lilavon sar le krajonenqro. ³ Avenas lesŕe thë phenenas:

— Te zivel le židovonenqro krajis!

Thë an falkenŕe limanas les. ⁴ Pane ari giăś o Pilatuś thë phendă le židovonenqe:

— Dikh, ari anav les tumenqe, vaś kodë kaj te zanen, ke na arakhav khajć zungajibo an lesŕe.

⁵ Kidë ke o Jezusis ari giă la kangrună koronaća thë an lilavon köntöśis. Thë phendă lenqe o Pilatuś:

— Kade hin o manuś!

⁶ Thë kana dikhle les o bare rësëja thë o ŕri, dine ćingar:

— Fësitin les, fësitin les!

O Pilatuś phendă lenqe:

— Xuden les tumen thë fësitinen les, ke me na arakhav an lesŕe khajć zungajibo!

⁷ Odë phende le židovonenqre vëzëtŕvi:

— Hin amen törvinë, thë pala amari törvinë hin te merel, ke odë phendăś ke le Delesqro ćhavo hino.^d

⁸ Kana o Pilatuś hajardă kala dumes, inke maj zores darană. ⁹ Thë pane andre giă an kher thë phendă le Jezusësqe:

— Kathar han tu?

Dë o Jezusis na phendă khajć. ¹⁰ O Pilatuś phendă:

— Na dumazines manća? Na zanes ke zanos te mikav tut te zas tuqe, vodj te fësitinav tut?

¹¹ O Jezusis phendă:

— Na zanëhës te keres manća khajć, dakë na aviăś dinji tuqe opral. Vaś kędë maj baro būnos hin koles, savo dină man pe tre vasta.

¹² Pala kodë o Pilatuś kamelas te mikel les ari. Dë o židova denas ćingar:

— Daqe drom des kale manuśes, na han le bare krajisqro boratos! Okarkon kerel pes krajis, hin le bare krajisqro ëllëśegos.

¹³ Kidë ke kana o Pilatuś hajardă kala dumes, ari andă le Jezusës thë tele beśă pe la törvinjëqro ũskëmin, ka kodo than savo kidë bićhol Barraji Udvora, thë pe le židovonenqri ćib Gobbota. ¹⁴ Has o djes kana opre kesũlinde pe le židovonenqri patradı, tośarra ko ŕo. Thë o Pilatuś phendă le židovonenqe:

— Dikhen tumaro krajis!

¹⁵ Kidë ke von dine ćingar:

— Liza les, liza les, fësitin les!

O Pilatuś phendăś lenqe:

— Tumare krajis te fësitinav les?

Odë phende o bare rësëja:

— Amen nanji amen aver krajis, numa le rromoionenqro krajis!

¹⁶ Kidë ke o Pilatuś pordal dinăś les pe lenqre vasta te fësitinen les.

Le Jezusës po kërëstos fësitinen les

Kidë ke xune le Jezusës thë liginde les. ¹⁷ Vo liginďă pesqro kërëstos ari pe kodo than savo kidë bićhol la Koponjaqro Than, thë pe le židovonenqri ćib Golgota. ¹⁸ Kode fësitinde les, thë lëćë inke dujen. Jekh has pe jekh fëlë thë jekh pe okëver thë vo an maśkar. ¹⁹ O Pilatuś irindă pe jekh tabla: „O Jezusis kato Nazaret, le židovonenqro krajis”, thë opre ćhune la po kërëstos. ²⁰ But židova iginde kędë tabla, ke paśel has ko foros kodo than kaj fësitimen has o Jezusis. Irimen has židoul, görögül thë lotinul. ²¹ Kidë ke le židovonenqre bare rësëja phende le Pilatuśesqe:

— Na irin »le židovonenqro krajis«! Irin ke »Odë phendăś ke: ‘Me hom le židovonenqro krajis’ «!

²² O Pilatuś phendă:

— So irindom, irindom.

²³ O sugladja, pala sosŕe fësitinde le Jezusës, lile lesqre rizes thë an štarenŕe ostinde len, sëkkonesqe jekh risos. Dë lesqro gad an jekhaŕe haslo kerdo, nas pe lesŕe sijibo. ²⁴ Vaś kędë phende jekokolavresqe:

^dMate 26:63-66, 3 Mŕzes 24:16

— Te na pharavas les, inkab te khelas amen kaj te cerdas ari kaj kasqe te ačhel!

Këdë vaš kodë has, kaj te tëjëšëdinel o Iribo savo irinel: „Ostinde morre rizes, thë khelde pen pe morro gad kaj te cerden ari, kasqe te ačhel.”^e Kidë ke këdë kerde o sugladja.

²⁵ Ka le Jezusësqro kërëstos ačhelas lesqri dëj, lesqra daqri phen, le Klëopašesqri rromnji i Maria thë i Maria katha Mogdola. ²⁶ Kana o Jezusis dikhã pesqra da thë paša laŕe pesqre tonitvanõs savo dragon has lesqe, phendãs pesqra daqe:

— Murri dëj, dikh, kado hin tro čhavo!

²⁷ Thë pala kodë odë phendã kale tonitvanõsqe:

— Dikh, tri dëj!

Thë andra kodë ora o tonitvanõs pesŕe liã la.

Le Jezusësqro meribo

²⁸ Pale kodë zangãs o Jezusis ke mindënos kerdo has, vaš sosqe haslo trano. Thë kaj te diçol žužes o čacibo an Iribo, o Jezusis phendã:

— Trușalo hom.^f

²⁹ Has kode jekh čharo pherdo šukã mojaça. Pherde jekh sivoçis mojaça, pe jekh izoposqro agos čhune les^g thë othe čhune les ka lesqro muj. ³⁰ Kana linã o Jezusis i mol, phendã:

— Mindënos kerdiãs.

Thë tele mikã pesqro šero, ari mikã pesqro lëhëletos thë muã.^h

³¹ Parastoji has thë o savatos baro djes has, vaš këdë le židovonenqre vëzëtövi na kamle kaj te ačhen o mule po kërëstos an kodo djes. Vaš këdë mangle le Pilatušes kaj te phagen lenqre pungre kaj maj sigo te meren thë te len len tele.ⁱ ³² Kidë ke avile o sugladja thë phagle le ëlsövonesqre pungre, pala odë kokolavresqe savo haslo fësitimen lëçë. ³³ Dë kana avile ko Jezusis thë dikhle ke vo ëbë muã, na phagle lesqre pungre. ³⁴ Dë jekh maško sugladja andre ispinã i lanža an lesqro pašvaro, thë sigo ari thadinã rat thë panji. ³⁵ Kodo savo dikhã këdë, dumazindã pa këdë, thë čacës hin so phenel. Thë zanel ke čacibo phenel, kaj te tumen te pattãn. ³⁶ Ke kala butã vaš kodë kerdile, kaj te andre pherdöl o Iribo: „Inçë jekh te na aven phagle andra lesqre kokala!”^j ³⁷ Thë an aver than maj irindãs o Iribo: „Dikhena pe kodo saves pordal pusade.”^k

Le Jezusësqro parrubo

³⁸ Pala kodë o Jožef katha Orimatëo, savo le Jezusësqro tonitvanjis has, dë numa garudes, ke darana katha le židovonenqre vëzëtövi, mangã le Pilatušes kaj te mikel te lel le Jezusësqro tësstos.^l O Pilatuš mikã. Kidë ke giã thë tele liã le Jezusësqro tësstos. ³⁹ Aviã te o Nikodemuš, vo savo okor anglal rëti giã ko Jezusis. Andã kënöçis andra mirha thë aloe, so has vore tranda kiloves. ⁴⁰ Okor lile le Jezusësqro tësstos thë andre čovorinde les lëpëdövonença kënöçëçë, sar hin o sokašis ko židova te parrunen. ⁴¹ An kodo than kaj has fësitimen o Jezusis, has jekh bar, thë an kodë bar has jekh nevo širos, an savo inke na has čhuno khazino.^m ⁴² Vaš le židovonenqri parastoji thë ke o širos pašel has, an kodo čhune le Jezusës.

O Jezusis opre tamodinel

20 An kurqo djes i Maria katha Mogdola giãs jokor tosarra ko širos thë dikhã ke o barr ferë haslo lilo kathy širos. ² Kidë ke našã ko Šimon Peter thë ka kokover tonitvanjis savo dragon has le Jezusësqe, thë phendã lenqe:

— Liginde le raãs andra širos, thë na žanas ke kaj čhude les!

³ Kidë ke o Peter thë okover tonitvanjis ari gile thë gile karig o širos. ⁴ Našle oleduja an jekhaŕe, thë okover tonitvanjis našã maj sigo sar o Peter thë ëšövön risã ko širos. ⁵ Tele bandiãs thë dikhã o lëpëdövi, dë na giã andre. ⁶ Okor o Šimon Peter, savo pala lesŕe aviã, te vo risã thë andre giã an širos thë dikhã ke o lëpëdövi kode hine. ⁷ Thë o khosno savo has čhudo pe le Jezusësqro šero na haslo an jekhaŕe le lëpëdövonença, honëm külën haslo jekhetane xuno. ⁸ Okor andre giã te okover tonitvanjis, savo ëšövön risã ko širos, dikhã thë pattãnã. ⁹ Ke inke na ertinde o Iribo ke o Jezusis opre kampiã te tamodinel andra meribo. ¹⁰ Okor o tonitvanja khere gile.

O Jezusis sikavel pes la Mariaqe katha Mogdola

¹¹ Thë i Maria ari ačhelas pašo širos rojindor. Thë sar rovelas, tele bandiãs ko širos. ¹² Thë dikhãs duje ondjolan an parne rizes, save tele hasle bešle an kodo than, kaj haslo čhudo anglal odë le Jezusësqro tësstos. Jekh has bešlo kaj has lesqro šero, thë jekh haslo ka lesqre pungre. ¹³ Thë phende laqe:

^eŽoltaris 22:18 ^fŽoltarok 69.21, 22.15 ^g2 Mózeš 12:22 ^hJanoš 10:17 ⁱ5 Mózeš 21.22–23, Jóžue 8.29
^jŽoltarok 34.20, 2 Mózeš 12:46 ^kZokoriaš 12.10 ^lMate 27.57, Mark 15.43, Lukać 23.51 ^mMate 27.60

— 3uě, sosθar roves?
 Voj phendǎ lenqe:
 — Vaš kodě ke liginde morre raš thě na zanav ke kaj čhude les.

¹⁴ Pala sosθe phendǎ kala, pale risějiǎ thě dikhǎ le Jezuśes kaj kode ačhel, dě na zangǎ ke o Jezuśis hin.

¹⁵ Phendǎ laqe o Jezuśis:

— 3uě, sosθar roves? Kas rosares?
 Voj gindindǎ ke o kěrtesis hin, thě odě phendǎ lesqe:

— Raja, dakě tu ligindǎn les, phen manqe kaj čhudǎn les, kaj te zav te lav les.

¹⁶ Phendǎ laqe o Jezuśis:

— Mario!
 Voj pale risějiǎ thě phendǎ lesqe pe le židovonen-gri čib:

— Robboni!
 savo odě jěləntinel: „tonitovos”. ¹⁷ Phendǎ laqe o Jezuśis:

— Na njiker man pale, ke inke na giōm opre ka morro Dad. 3a ka morre phrala thě phen lenqe ke opre zav ka morro Dad thě ka tumaro Dad, ka morro Del thě ka tumaro Del!

¹⁸ I Maria katha Mogdola giǎ thě phendǎ le tonitvanjonenqe:

— Dikhōm le Raš.

Thě phendǎ lenqe so phendǎs o Jezuśis.

O Jezuśis sikavel pes pesqre tonitvanōnenqe

¹⁹ Sě an kodo kurqo, kana rěti has, pe kana o udara phangle hasle kode kaj an jekhaθe has o tonitvanja, ke darane katha le židovonenqre vězětóvi, aviǎ o Jezuśis. Ačhiǎ maška lenθe thě phendǎ lenqe:

— Bekěśśegos te avel tumenqe!

²⁰ Pala sosθe phendǎ lenqe kědě, sikadǎ lenqe pesqre vasta thě pesqro pašvaro. Okor o tonitvanja örvěndinde, ke dikhle le Raš.ⁿ ²¹ Kidě ke o Jezuśis phendǎ lenqe inke jekhar:

— Bekěśśegos te avel tumenqe! Kidě sar man tranǎ man morro Dad, kidě tradav te me tumen.

²² Pala so phendǎ kědě, phurnǎ pe lenθe thě phendǎ lenqe:

— Len le Sěnt Lělkos! ²³ Kolenqe kasqe bočatinena lenqre būni, bočatimen avena, thě kolenqe savenqe na bočatinena lenqre būni, na avena bočatimen.

O Jezuśis sikavel pes le Tomaśesqe

²⁴ Kana aviǎs o Jezuśis, o Tamaś, savo inke kidě bičholas Ikrě, jekh maško deśuduj, na has othe lenča.

²⁵ Kidě ke kokolavera tonitvanja phende lesqe:

— Dikhǎm le raš!

Thě vo phendǎ lenqe:

— Dakě na dikhoho pe lesqre vasta le kěrfenqro than, dakě na čhoho morro angušno an le kěrfenqro than, thě dakě na čhoho morro vast an lesqro pašvaro, na pattjoho šohan.

²⁶ Pala jekh kurqo maj keśōn, le Jezuśesqre tonitvanja pane an kher hasle, thě te o Tamaś lenča has. Pe kana o udara phangle has, aviǎ o Jezuśis, an maśkar ačhiǎ thě phendǎ lenqe:

— Bekěśśegos te avel tumen!

²⁷ Thě phendǎ le Tamaśesqe:

— Čhu tro angušno akaj thě dikh morre vasta! Njiker tro vast akaj thě čhu an morro pašvaro! Na av hitětlěnon, honěm pattǎ!

²⁸ O Tamaś phendǎ:

— Morro Raj thě morro Del!

²⁹ Phendǎ lesqe o Jezuśis:

— Vaš odě ke dikhǎn man, pattǎnjan. Baxtale hin kola save na dikhle thě pattǎn.^o

³⁰ O Jezuśis maj kerdǎ but aver jěli angla pesqre tonitvanja, save naněle irimen an kědě kōnjvě. ³¹ Dě kala has irimen, kaj tumen te pattǎn ke o Jezuśis hin o krajis trano kathy Del, le Delesqro čhavo, thě daqe pattǎn kědě, okor te avel tumen elětos pordal lesqro nav.

ⁿJanoš 16:19-22 ^o1 Peter 1:8-9